

РЕЦЕНЗІЯ

на статтю аспірантки Національного інституту стратегічних досліджень, викладача кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики Київського міжнародного університету

К.О. Коцюруби

«Ісламський виклик Європейській системі безпеки»

У наданій до розгляду статті автор досліджує причини зростання значення ісламського фактора для Європи та основні можливі наслідки цього процесу.

За останні роки опубліковано чимало праць, присвячених проблемі ісламського радикалізму та його впливу на регіональні та світові процеси. Однак, у визначенні основних термінів даної теми є деякі розбіжності та неточності, що призводить до неточного, а іноді й не правильного розуміння проблеми.

Метою даного дослідження є аналіз зв'язку між теологією і конкретними політичними діями ісламських рухів, які діють на території Європи, і можливі ризики їх існування. Дослідник визначає серед основних проблем визначає збільшення кількості прихильників радикальних рухів та течій в контексті зростання значення релігійних акторів на світовій арені.

Автор використовувала праці вітчизняних і закордонних науковців, які досліджували цю тематику. Текст статті засвідчує рівень підготовки автора, її володіння технікою наукового-аналітичного пізнання та відповідне уявлення щодо особливостей міжнародно-політичного аналізування. Надана до друку стаття є самостійним і завершеним науковим дослідженням, висновки якого є логічними й аргументованими.

Отже, стаття Коцюруби К.О. ««Ісламський виклик Європейській системі безпеки» заслугує на публікацію.

Рецензент

Доктор політичних наук, доцент

Національного інституту

стратегічних досліджень

Корнієвський О. А.

РЕЦЕНЗІЯ

**на статтю аспіранта Інституту світової економіки
і міжнародних відносин НАН України
Оврамця М.А. «Діяльність керівних органів ЄС
у сфері контролю міграцій».**

Стаття М.А. Оврамця присвячена важливій проблемі сучасного етапу політичного розвитку європейських країн. Автор ґрунтовно, об'єктивно і неупереджено розглядає еволюцію міграційної політики Європейського Союзу після 1999 р. Слід зазначити, що саме в цей період країни європейської інтеграційної спільноти почали активне та послідовне співробітництво з метою визначення та застосування єдиних правил і нормативів прийому іноземних мігрантів, узгодження їхнього соціального статусу та правил надання притулку іноземцям. До того ж, з середини 2000-х рр. важливим напрямком імміграційної політики стало залучення до найбільш розвинених країн ЄС висококваліфікованих фахівців із країн, що не є членами ЄС.

Слід зазначити, що на загал процес формування спільної політики ЄС у сфері контролю за міграцією має складний і суперечливий характер. Упродовж двох останніх десятиліть процес узгодження спільних нормативів міграційної політики пройшов декілька етапів, які рельєфно простежуються у викладеному автором матеріалі.

Стаття М.А. Оврамця написана на основі ґрунтовного ознайомлення з документальною базою керівних структур ЄС і частково проілюстрована окремими прикладами, які стосуються застосування міграційних правил і нормативів на практиці. Основним досягненням автора можна вважати визначення концептуальних засад політики керівних органів ЄС у сфері контролю міграцій і загальної тенденції, яка характеризує напрями еволюції цієї політики.

М.А. Оврамця проаналізував майже всі основні документи керівних органів ЄС у сфері контролю за міграцією, що дало авторові змогу дійти цілком адекватних і логічних висновків. Як свідчить представлений автором матеріал, керівні структури ЄС тяжіють до посилення уніфікації міграційних правил і

нормативів, включаючи встановлення спільних правил надання притулку біженцям і розподіл «стихійних» мігрантів, які прибувають переважно до країн Середземномор'я, у всіх країнах спільноти. Проте саме ці аспекти, які проглядались у поданому Францією в другій половині 2008 р. проекті «Європейського пакту з питань імміграції та притулку», викликали найбільший спротив з боку деяких розвинених країн. Наприклад, у ФРН проти цього принципово виступили земельні уряди, які послідовно вимагають обмеження притоку до країни «невизнаних», тобто нелегальних біженців та мігрантів, натомість підтримуючи залучення кваліфікованих фахівців, насамперед з європейських країн. Тому останнім часом європейські політики рідко згадують про плани організованого розподілу стихійних біженців між окремими країнами ЄС, які передбачалося запровадити з 2012 р.

Як справедливо зазначає автор, головна тенденція міграційної політики ЄС полягає в обмеженні стихійного притоку нелегальних мігрантів з країн, що розвиваються, оскільки це створює численні соціальні, політичні, економічні та культурні проблеми для країн ЄС, які самі потерпають від труднощів, пов'язаних з розбіжностями в рівнях їх економічного розвитку.

При цьому, попри посилення згуртованості спільних заходів та уніфікації нормативів політики у сфері юстиції та внутрішніх справ, яка за умовами Лісабонської редакції установчих договорів ЄС вважається частиною спільної правової системи ЄС («*acquis communautaire*»), окремі країни зберігають суттєву автономію у сфері контролю за міграцією та надання притулку іноземним громадянам. З точки зору концепції міграційної політики ЄС найліпший сценарій полягає в переході від стихійної імміграції невідготівленої робочої сили та напливу некваліфікованих біженців до залучення фахівців потрібних спеціальностей за контрактом і в контрольованих кількостях. Проте, враховуючи міграційний потенціал, який спричинили події «арабської весни» та виникнення в містах країн ЄС іншоетнічних анклавів, досягнення цієї мети виглядає доволі складним і проблематичним.

Стаття М.А. Оврамця написана цілком професійно, має об'єктивістську спрямованість і містить цілком адекватне розв'язання визначеної дослідницької мети. Вважаю, що вона може бути корисною для наукової громадськості, яка цікавиться проблематикою й особливостями процесів європейської інтеграції.

Науковий керівник,
завідувач відділу трансатлантичних досліджень
Інституту світової економіки і міжнародних відносин
НАН України, канд. історичних наук,
доцент С.В. Толстов

РЕЦЕНЗІЯ
на статтю до збірника наукових статей
«Проблеми міжнародних відносин»
Шумила Олександра Віталійовича
«ВПЛИВ WIKILEAKS НА СУЧАСНУ
ДИПЛОМАТИЧНУ СИСТЕМУ»

Сучасна дипломатична система формується під впливом значної кількості чинників, зокрема таких, як глобалізація світового господарства, розширення міжнародної кооперації, розвиток і запровадження інноваційних технологій у всіх сферах економіки, інформатизація суспільства, зростання кількості та ролі міжнародних організацій та інші. Боротьба на світовій арені наддержав за сфери впливу призводить до масового застосування інформаційної зброї як засобу ведення війн.

Події 2010 року, а саме витік таємної інформації з дипломатичної переписки США, що була опублікована на сайті міжнародної організації Wikileaks, зумовили потребу у зміні підходів до сучасних дипломатичних відносин, їх адаптації до новітніх умов господарювання та зміні дипломатичної системи загалом.

З таких міркувань вважаємо дане дослідження актуальним і необхідним з погляду вдосконалення методів і засобів сучасної

дипломатичної системи та їх адаптації до потреб міжнародних відносин.

Автор ставить за мету з'ясувати вплив діяльності міжнародної організації Wikileaks на сучасну дипломатичну систему та зовнішньополітичне становище країн світу. У статті наявні посилання на актуальні вітчизняні та іноземні джерела, огляд літератури, структуровані висновки. Стаття відповідає вимогам ДАК МОН України і може бути надрукована в періодичному збірнику наукових статей «Проблеми міжнародних відносин».

Рецензент

доктор політичних наук,
доцент Даниленко С.І.